

Stein i Vei 2020

Hvilke konsekvenser får flere veieiere for bransjen?

13. Februar 2020

Eivind Olav Andersen, Veidekke Industri AS

Veidekkes geografiske fotavtrykk (2019)

30

asfaltfabrikker

90

utleggingslag asfalt

29

pukkverk

20

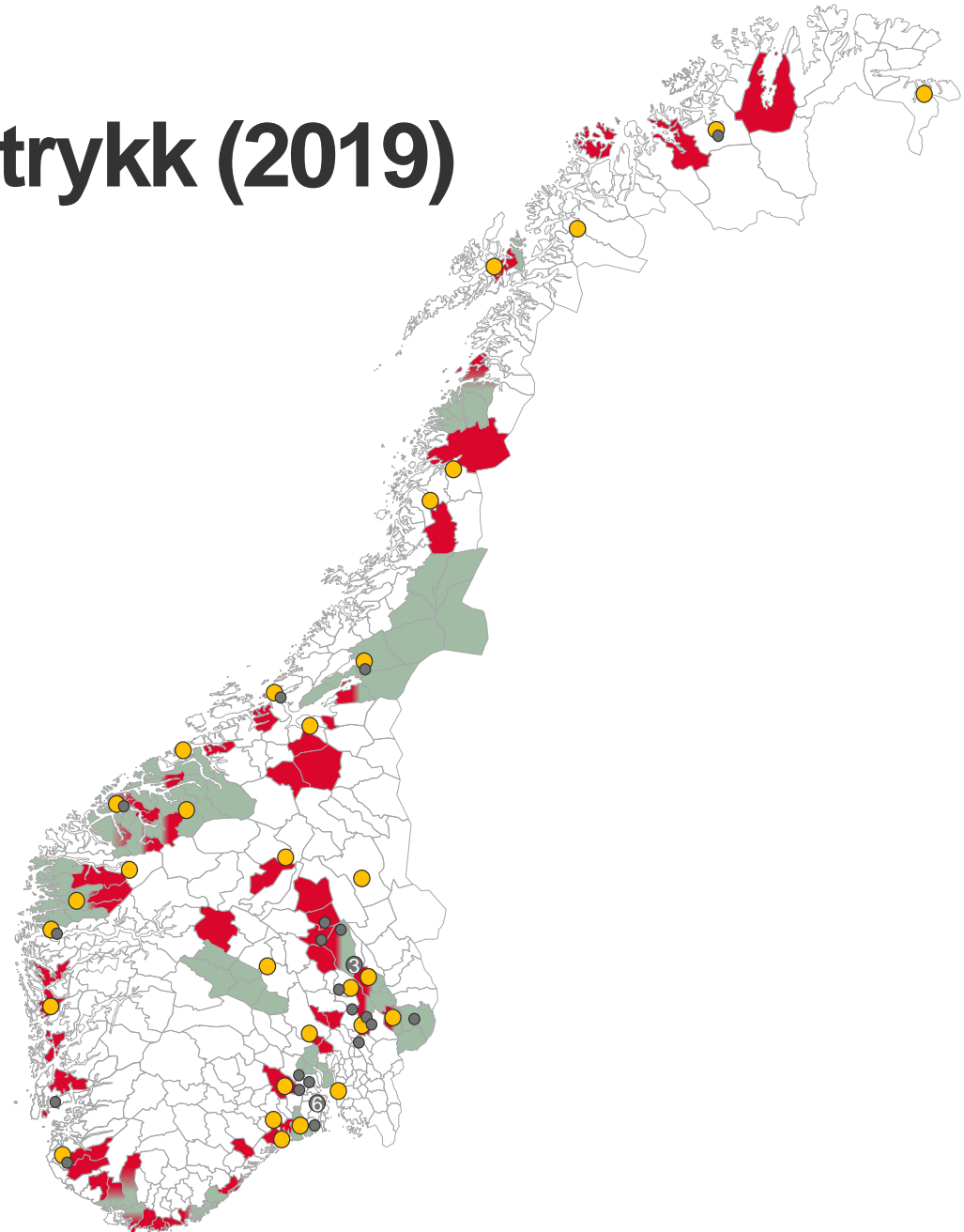
D&V-kontrakter

6

bitumendepot

2

PmB-fabrikker

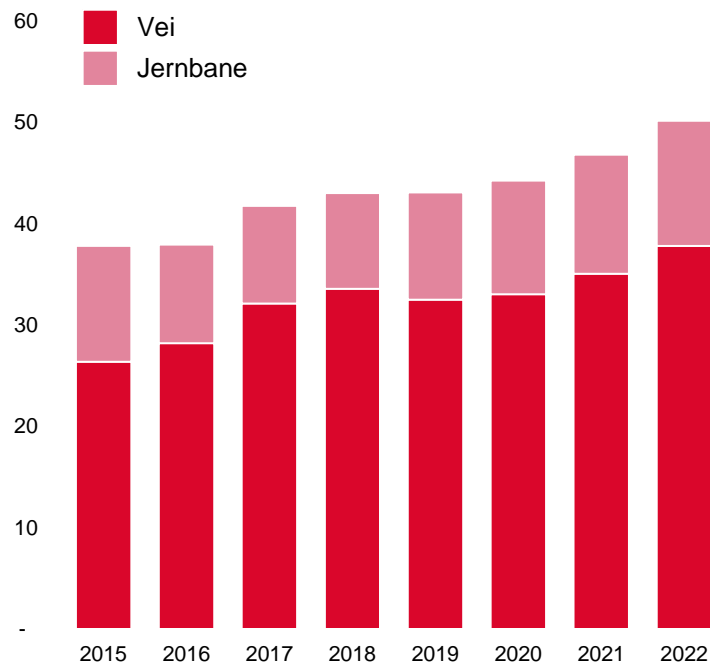
01

Kompleksiteten øker

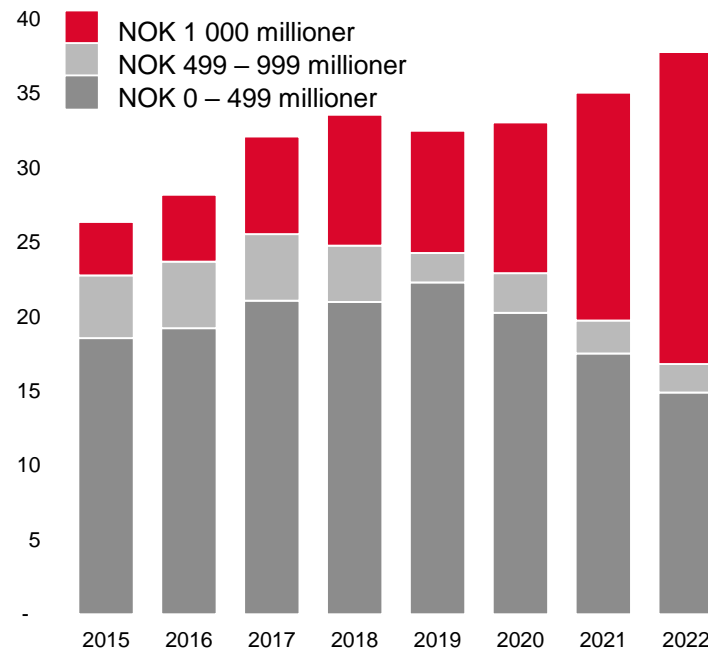
Endringer i transportmarkedet

Forpliktelser, Større kontrakter, Nye veieiere

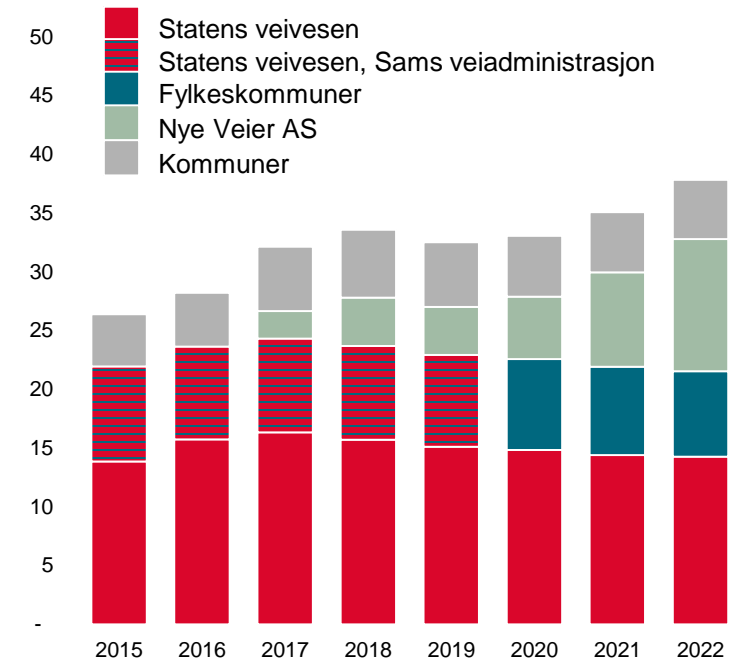
Forpliktelser til transport (NOK milliarder)

Mot større veikontrakter (NOK milliarder)

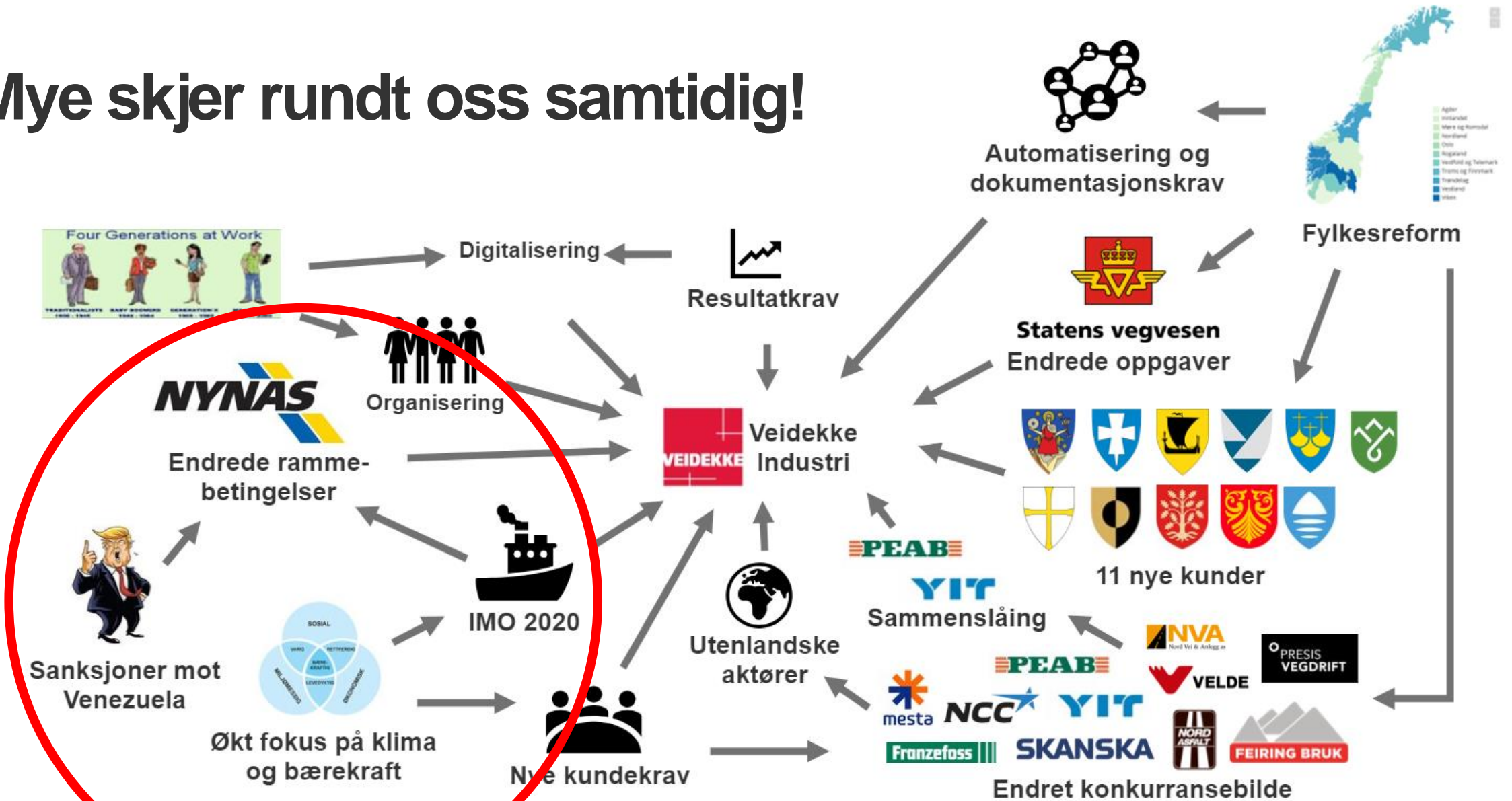

Veimarkedet og veieiere (NOK milliarder)

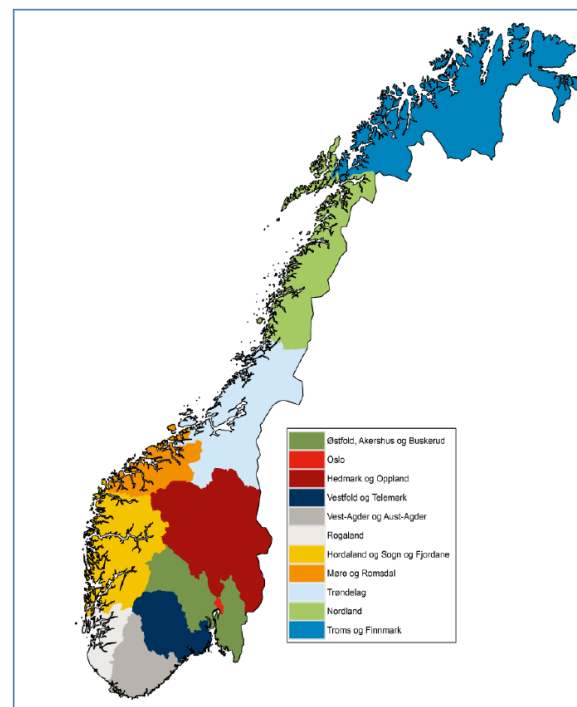

Kilder: SSB, Regjeringen, Nasjonal transportplan, STVV og Veidekke (2019)

Mye skjer rundt oss samtidig!

Regionreformen gir entreprenørene flere kunder

Ny fylkesstruktur:

- I gjennomsnitt 475 000 innbyggere (i dag 275 000)
- Minst: Troms/Finnmark med 240 000 innb. (i dag har 9 fylker under 200 000 innbyggere)
- Størst: Viken med 1,15 mill innb.
- Finnmark/Troms har 23 % av landets areal
- Snitt 36 kommuner per fylke (i dag 24 kommuner)

Hva vil skje når regionreformen innføres?

Utsagn hørt i diskusjonen i 2018/2019

Utsagn hørt i diskusjonen 2018/2019

- *«Alt blir som før»*
- *«11 nye byggherrer med 11 ulike løsninger»*
- *«Alle regioner lager sine egne beskrivelser og det er bare Rådgivingsbransjen som tjener på dette»*
- *«Utvide DV-kontrakter til å inkludere alt »*
- *«Blir det vegdriftskontrakter»*
- *«Mer vei for pengene»*
- *«Blir det mindre penger til veg?»*

Fordeling Byggherrer fra 2020

- 11 fylkeskommuner
- Nye Veier
- SVV DV Asfaltering sitter igjen med 20% av vegnettet
- SVV Utbygging veganlegg >200 mnok
- Nye Veier AS
- Avinor AS
- Forsvarsbygg

- >50? Kommunale innkjøpssamarbeid

02

Spilleregler for alle bygggherrer

Miljø

Vedtak som ligger til grunn

- Paris-avtalen
- FNs togradersmål
- Nåværende NTP

- Reduksjon av klimagasser med 40-50 % innen 2030

«Miljø og inntjening går hånd i hånd» sies det - men ikke samme året.

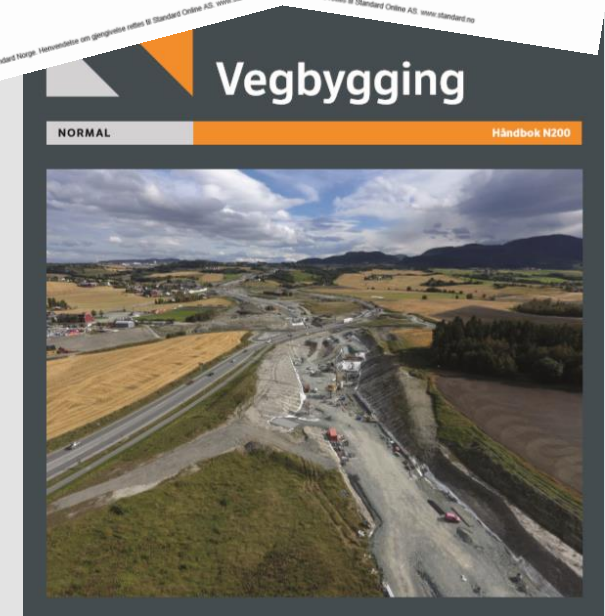
For å få til det grønne skiftet **må offentlige anskaffelser** gå foran og stille krav, slik regjeringen har lagt opp til i forarbeidene.

Vegbygging

Dagens Standarder og NORMAL

- Gode dokument å forholde seg til
- For rigid i mange tilfeller
- Forenkling av Normaler er foreslått og skal påbegynnes.
- Viktig at byggherre kan tilpasse disse til sine egne behov

Vegbygging

Dagens Standarder og NORMAL

- Gode dokument å forholde seg til
- For rigid i mange tilfeller
- Forenkling av Normaler er foreslått og skal påbegynnes.

Avinor AS Forsvarsbygg Nye Veier AS Kommuner Fylker SVV DV SVV U

OSLO LUFTHAVN
Del 1 - Bilag B
Kontraktbestemmelser

KONKURRANSEGRUNNLAGETS DEL II-D
ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER
NS 8407

Et Anbuds- Møte
Konkurranseskrift
Kapittel D1.1 Beskrivelse og mengdeforutsetning

>50

Lev

11

Lev

5

Lev

3

Lev

11 Stein I Vei 2020 Veidekke Industri AS

Ko
Ko
Par

Ko
Ko
Par

Ko
Ko
Par

Ko
Ko
Par

Ko
Ko
Par

Ko
Ko
Par

TotalEntr.
OPS
Utførelse

© Veidekke

03

Eksempler til etterfølgelse

Hederlig unntak 1

Nye Veier AS krever 40% reduksjon i utslipp fra 2016

Læring fra Veidekkes kontrakt på Arnkvern-Moelv

- Krav til CEEQUAL – sertifisering i alle nye kontrakter
 - «Construction Only» awards i første omgang, vil være opp til entreprenør å gå for prosjektering i tillegg
 - Krav om å oppnå rating «Good», høyere rating kan oppnå bonus
- Justering av Nye Veiers klimamål fra NTP mål til nødvendige mål
 - Utslippene fra bygging av infrastruktur skal reduseres med 40 % innen 2030, utgangspunkt 2016
 - Utslippene fra drift og vedlikehold skal reduseres med 75 % i løpet av driftsperioden, fra dag én

Nye Veier AS på Veidekkes Skandinaviske miljødag 2019

A screenshot of the Byggeindustrien website. The header is red with the logo 'Byggeindustrien bygg.no'. Navigation links include 'Bygg', 'Anlegg', 'Eiendom', 'Arkitekter', 'Rådgivere', 'Byggevarer', and 'Øvrige'. A search bar and a 'Siste 30' button are visible. The main content area shows a woman speaking on a stage. Below the image is the headline 'Nye Veier vil bygge verdens mest klimaeffektive veistrekning' and a sub-headline 'Nye Veier skal i samarbeid med ZERO realisere verdens mest klimaeffektive veistrekning.' The word 'Norsk' is in the bottom right corner.

Hederlig unntak 2

Avinor AS stiller krav til kvalitet, kompetanse og fremdrift

- Tildelingskriterier for Avinor anskaffelse 18/05355

1.5.4 Tildelingskriterier

Kriteriene vil spesifiseres før invitasjon til neste fase av konkurransen.

Kriterium	Vekting	Dokumentasjonskrav
Kvalitet	40 %	Utfylt kravspesifikasjon med eventuelle vedlegg.
Pris	60 %	Utfylt prismetrisering/prisvedlegg

Fra kunngjøring Doffin høsten 2018

Hederlige unntak – andre eksempler

- Oslo kommune gikk foran
- Forsvarsbygg har benyttet krav til miljødeklarasjoner i 3 år
- Noen kommuner bruker tildelingskriterier på miljø (10%) men kunnskap må økes

- 3 kontrakter for SVV i 2019

Vurdering av tilbud

Ut fra leverte EPD fra alle tilbydere, beregnes gjennomsnittlig utslipp av kg CO₂-eq pr.tonn asfalt for hvert punkt i kontrakten.

Hver tilbyderne gis et fradrag eller påslag pr. tonn asfalt ut fra sin EPD i forhold til gjennomsnittet av alle innkommende tilbud.

Fradrag/påslag settes til kroner 2 pr. kg CO₂eq/tonn asfalt.

Summen fra alle kontraktspunkt trekkes fra eller legges til konkurransesummen på kontrakten.

- I tillegg E16 Åsbygda-Olumb og Rogfast E04 der Miljødeklarasjon skal fremlegges og premieres ut fra et maksimal nivå

03

Løsninger som ligger der i dag

Mulige løsninger Kvalitet

Sporutvikling kan vesentlig reduseres og levetid kan mer enn doubles

Sporutvikling på høytrafikkerte vegger

- Standard asfaltdekker I SVV Håndbok (Som vi konkurrere på i dag)

- Veidekke alternativ nr. 1
- Veidekke alternativ nr. 2

TEMA ASFALT

Funksjonskontrakter gir lengre levetid

12 av 14 funksjonskontrakter med sporgaranti som Veidekke har utført de siste årene, har gitt vesentlig lengre levetid enn forventet med hensyn til sporutvikling.

TEKST: LILLIAN UTHUS MATHISEN, TEKNISK LEDER I VEIDEKKE INDUSTRI AS

I 2006 lyste Statens Vegvesen ut den første funksjonskontrakt med sporgaranti på asfalterte veier i Østfold. Formålet med å innføre denne kontraktstypen var å øke kvaliteten og dermed levetiden på asfalddekkene, til fordel for både entreprenør og byggherre.

På høytrafikkerte vegger, spesielt rundt de store byene, er som oftest vegens sporutvikling utløsende for ny asfaltering. Ved å sette fokus på sporutvikling, kan man oppnå betydelig lengre levetid på disse dekkene. I denne kontraktformen er det entreprenøren som bestemmer sammensetning av asfaldmassen og setter en sporgaranti for et gitt antall år etter asfaltering. Ut fra denne garantien og aktuell sporutvikling, vil entreprenøren bli gitt bonus eller trekk.

14 kontrakter siden 2006

I perioden 2006–2013 har Veidekke Industri gjennomført 14 såkalte funksjonskontrakter av varierende størrelse for Statens Vegvesen. De fleste av disse kontraktene er i det sentrale østlandsområdet.

Statens Vegvesen region Øst opererer typisk med en levetid på 12,5 år på den type dekke som er benyttet (Dekkevalg 20). I beste praksis i

Tildelingskriterier kan ikke være valgfag

- Tildelingskriterier skal (ikke *kan*) brukes i offentlige anskaffelser.
- Miljø kan måles og reduseres, men byggherre må bli pålagt å etterspørre for å nå klimamålene
- Levetid kan økes og dermed redusere klimautslipp om funksjon legges til grunn
- Forslag til Funksjonskrav er spilt inn til Vegdirektoratet allerede i 2014, men det tar tid å endre mange års innarbeidet praksis.

EBA
EBA

Reduksjon av klimagassutslipp

Anbefalte krav og tildelingskriterier i kontrakter

For at bestillere og bransjer skal nå målet fra Parisavtalen med 40-50 % reduksjon av klimagassutslipp for bygging, drift og vedlikehold av veger innen 2030 må det stilles krav i kontrakter.

A - Krav til bestillere

Ihht til Lov om offentlige anskaffelser skal bestillere;

§ 7-9. Minimering av miljøbelastning
Oppdragsgiveren skal legge vekt på å minimere miljøbelastningen og fremme klimavennlige løsninger ved sine anskaffelser og kan stille miljøkrav og kriterier i alle trinn av anskaffelsesprosessen der det er relevant og knyttet til leveransen. Der miljø brukes som tildelingskriterium, bør det som hovedregel vektles minimum 30 prosent.

Tilføyd ved forskrift 20 april 2017 nr. 484 (i kraft 1 mai 2017)
EBA ønsker at denne skal følges for alle anskaffelser i BA næringen og at miljø vektles med 30%.

B - Forslag til krav/muligheter i kontrakter

1. Krav om bruk av EPD på alle kontrakter for å fastsette nivå på CO₂.
2. Krav til levering av faktisk utslipp som del av dokumentasjon EPD A1-A4
3. All fresemasse i en kontrakt tilfaller som hovedregel entreprenøren.
4. Kortreist stein/lokalt tilslag skal benyttes om økt kvalitet på tilsetningsstoffer gir tilnærmet samme sluttresultat/egenskaper på asfalten.
5. EBA ønsker at LTA skal bestilles for alle asfalttyper. Begrunne annen leveranse enn LTA. (Viser til EBAs definisjon av LTA)

C- Tildelingskriterier

EBA ønsker aktiv bruk av EPD verktøyet for å måle og dokumentere mengde CO₂ pr tonn asfalt. Tilbyder med høyest CO₂ verdi får ingen fratrukk, den med lavest CO₂ verdi får kr 3,- pr kg CO₂ pr tonn i fratrukk på evalueringssum for tilbudet.

D. Andre momenter

1. Bestillingen må bli beskrevet som utlagte mm ferdig utlagt asfalt, ikke kg/m² for at kunden skal få sammenlignbare produkter. Oppgjør som tonn asfalt.
2. Leverandør av tilslag må lage beregninger på CO₂ ut fra massebalanse og etterspørsel. (Fraksjon 8/11 er alltid mangelvare)
3. Dersom levetidsberegninger er ønskelig anbefales beregninger brukt i N200. Alternativt kan bestiller benytte funksjonskontrakt.

29.05.2019

Tilstander Byggeværnings Landsforening (BBL) og Næringslivet Hovedorganisasjon (NHO)

04

Nye veieiere og et nytt STVV gir muligheter

Ta bestillerrollen – så løser vi resten

Statens Vegvesen og Fylkeskommunene kjøper vei som en tjeneste.

Entreprenøren tilbyr helhetsløsninger som sikrer mest mulig vei for pengene, god oppetid og sikkerhet.

Både veieiere og entreprenører behøver samhandlingsformer som stimulerer utvikling – la oss starte på reisen.

Takk for
oppmerksomheten
